

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Stručně k metodice Finančního akčního výboru ke zjišťování skutečného majitele právnických osob

V říjnu roku 2019 byla vydána metodika k určování skutečného majitele právnických osob [1] Finančním akčním výborem (FATF) [2]. Ta je určena zejména státům jako pomůcka pro účinné nastavení systému zjišťování přesných a aktuálních informací o skutečném majiteli právnických osob. Výsledky vzájemných hodnocení Finančního akčního výboru naznačují, že pro jurisdikce členských států je i přes určité pokroky stále problematické zajistit dostatečnou míru transparentnosti skutečného vlastnictví právnických osob.

Cílem metodiky je navrhnout nejvhodnější způsoby implementace povinností vyplývajících z Doporučení FATF č. 24, které metodika podporuje praktickými případy z praxe a příklady osvědčených systémů.

Jedním z nejvýznamnějších závěrů metodiky je, že by země měly používat více různých mechanismů, aby zajistily, že dojde k získání informací o skutečném vlastnictví společností a tyto budou na určitém místě k dispozici nebo aby mohlo být skutečné vlastnictví společnosti příslušným orgánem včas určeno jinak. Za tyto mechanismy označuje FATF vedení rejstříků skutečných vlastníků, využívání informací z jiných rejstříků, zjišťování informací přímo právnickými osobami, které by měly shromažďovat informace o svých členech nebo akcionářích a využívání existujících informací, které mají k dispozici finanční a jiné úřady.

STUHLIKOVA & PARTNERS

Zkušenosti zemí uvedených ve vzájemných hodnoceních FATF vypovídají o tom, že jurisdikce používající pouze jediný mechanismus přístupu k těmto informacím, jsou méně účinné při zajišťování toho, aby příslušné orgány mohly včas získat přesné a aktuální informace o skutečných majitelích právnických osob.

Na rozdíl od toho je systém využívající několik zdrojů informací často účinnější při předcházení zneužívání právnických osob k trestným činům a při provádění opatření, která činí vlastnictví právnických osob dostatečně transparentní. Rozmanitost a dostupnost zdrojů zvyšuje transparentnost, přístup k informacím a pomáhá také zmírňovat problémy s nepřesností konkrétních zdrojů.

Díky tomu, že v rámci druhého přístupu mohou příslušné orgány získat přístup k informacím o skutečném vlastnictví z různých zdrojů, je možné zároveň ověřit přesnost informací křížovou kontrolou. Pro klíčové stakeholdery (společnosti, jednatele, akcionáře a povinné osoby, kterými jsou finanční instituce a určené nefinanční podniky a profese [3]) je díky tomu snazší identifikovat nesprávné informace. To následně vede povinnou osobu k tomu, aby od konkrétních společností

vyžádala objasnění a v případě potřeby ohlásila podezřelé činnosti příslušným orgánům. Proto takový přístup vybízí klíčové stakeholdery k plnění svých povinností i prostřednictvím jejich vzájemného působení a dohledu.

Metodika dále identifikuje a navrhuje klíčové součásti efektivního systému, zejména:

- Předběžné posuzování rizika a potencionálního nebezpečí zneužívání právnických osob pro praní špinavých peněz a financování terorismu;
- V rámci přiměřenosti, přesnosti a včasnosti informací ve skutečném vlastnictví uvádí:
 - Ověřování nebo monitorování přesnosti informací povinných osob;
 - Doplnkovou informační platformu kromě obchodního rejstříku, (např. stávající evidence skutečných majitelů);
 - Průběžné vykazování na úrovni společnosti vykazujícím subjektům nebo registrům společností;
 - Ověření dalšími způsoby (křížová kontrola, indikátory rizik „red flags“, a testování vzorků dat);
 - Zlepšení opatření pro společnosti se zahraničním vlastnictvím nebo vedením;
 - Založení vysoce účinných donucovacích orgánů s odpovídajícími zdroji;
 - Používání technologie k usnadnění kontroly a validace.
- Přímý přístup příslušných orgánů.
- Zakazovat nebo imobilizovat akcie na doručitele a zakazovat právní zastoupení skutečných majitelů při výkonu jejich práv a povinností.
- Účinné, přiměřené a odrazující sankce - například česká právní úprava [4] zatím neobsahuje sankce za nesplnění evidenční povinnosti v evidenci skutečných majitelů, což by se mělo změnit, protože návrh nového zákona, jehož účinnost je předpokládána na 1. prosinec roku 2020, již zavádí přímé finanční sankce osobám, které přes výzvu soudu nezajistí zápis skutečného majitele či nápravu zápisu v evidenci, který neodpovídá skutečnému stavu. [5]

Jakým způsobem se tato metodika promítne do stávajícího návrhu zákona o evidenci skutečných majitelů, a zda se v rámci legislativních procesů v návaznosti na ní objeví další plány na některé změny našeho právního řádu ve prospěch boje proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, teprve uvidíme.

Matyáš Tauber,
Junior Associate

[Stuchlíkova & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Spálená 97/29
110 00 Praha 1 - Nové Město

Tel.: +420 222 767 393
e-mail: info@stuchlikova.com

[1] FATF vydal metodiku ke zjišťování skutečného majitele právnických osob | FAÚ MF ČR. Finanční analytický úřad | FAÚ MF ČR [online]. Copyright © 2017 Finanční [cit. 25.11.2019]. K dispozici >>> [zde](#).

[2] FATF je mezinárodní mezivládní organizace, která je považována a obecně uznávána za světového zakladatele standardů a doporučení v oblasti boje proti praní špinavých peněz a financování terorismu.

[3] Určené nefinanční profese jsou tzv. DNFBPs, z anglického Designated Non-Financial Businesses and Professions, osoby označované také za „gatekeepers“. Jedná se o nefinanční podniky a profese, často využívané pro legalizaci výnosů z trestné činnosti a pro financování terorismu. Jedná se o notáře, advokáty, realitní makléře, kasina, obchodníky s drahými kovy a další.

[4] Zákon ze dne 5. června 2008 o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.

[5] Materiál - Portál Aplikace ODok. Úvodní stránka - Portál Aplikace ODok [online]. Copyright © 2019 [cit. 06.11.2019]. K dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)